

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی تهران

معاونت آموزشی

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

واحد برنامه‌ریزی آموزشی

چارچوب طراحی «طرح دوره»

اطلاعات درس:

گروه آموزشی ارابه دهنده درس: **اتاق عمل**

عنوان درس: **مدیریت در اتاق عمل**

کد درس: 4170001

نوع و تعداد واحد¹: 2 واحد نظری

نام مسؤول درس: دکتر نیره السادات روح اللهی

مدرس/ مدرسین: دکتر نیره السادات روح اللهی - دکتر رجیبی

پیش‌نیاز/ هم‌زمان: -

رشته و مقطع تحصیلی: تکنولوژی اتاق عمل - مقطع کارشناسی

اطلاعات مسؤول درس:

رتبه علمی: کارشناس

رشته تخصصی: کارشناسی ارشد پرستاری-دکترای مدیریت خدمات بهداشتی درمانی

محل کار: دانشکده پیراپزشکی

تلفن تماس: 88982837

نشانی پست الکترونیک: nayerehroohollahi@gmail.com

¹ مشتمل بر: نظری، عملی و یا نظری- عملی به تفکیک تعداد واحدهای مصوب. (مثال: 2 واحد نظری، 1 واحد عملی)

توصیف کلی درس (انتظار می‌رود مسوول درس ضمن ارائه توضیحاتی کلی، بخش‌های مختلف محتوایی درس را در قالب یک یا دو بند، توصیف کند): باگذراندن این دوره سعی می‌شود دانشجویان آشنایی کاملی با اصول مدیریت که لازمه فعالیت آنها در محیط‌های بهداشتی و درمانی می‌باشد، کسب نمایند و در مواجهه با موقعیت‌های واقعی با بکارگیری آن اصول بتوانند در اداره سازمان‌ها موثرتر واقع شوند. همچنین در این درس دانشجویان با شیوه‌های علوم رفتاری در مدیریت و وظایف مدیریتی در نظام ارائه خدمات بهداشتی درمانی آشنا شده، نحوه اداره کردن و اداره بخش اتاق عمل، برنامه‌ریزی جهت بیماران و کارکنان و ارتباط با سایر تیم‌های درمانی و اداری را فرامی‌گیرد.

اهداف کلی / محورهای توان‌مندی: آشنا نمودن دانشجویان با دانش، اصول و فرآیند مدیریت اتاق عمل و کاربرد آن در عرصه‌های مختلف ارائه مراقبت‌های پرستاری به فرد، خانواده و جامعه با تاکید بر اصول مبانی مدیریت اسلامی.

اهداف اختصاصی / زیرمحورهای هر توان‌مندی:

پس از پایان این درس انتظار می‌رود که فراگیر:

1. تاریخچه مدیریت را بیان نموده و با تعاریف مختلف مدیریت از دیدگاه صاحب‌نظران آشنا باشد.
2. مکاتب اصلی مدیریت (کلاسیک - نئوکلاسیک - و نظریه نوین) را نام برده و دیدگاه آن مکاتب را توضیح دهد.
3. اصول و وظایف مدیریت را توضیح دهد.
4. فرآیند برنامه‌ریزی را تعریف کرده و اصول و مراحل آن را نام ببرد.
5. سازماندهی و فرآیند آن را تعریف کند. و قدمهای ضروری برای سازماندهی را توصیف نماید.
6. نمودار تشکیلاتی سازمان‌های درمانی و سطوح مدیریتی پرستاری را نمایش دهد.
7. چگونگی تامین نیروی انسانی مورد نیاز اتاق‌های عمل را توضیح دهد.
8. روشهای بهسازی نیروی انسانی و آموزش‌های ضمن خدمت را توضیح دهد.
9. هماهنگی را تعریف نموده و اصول و استراتژیهای هماهنگی را توضیح دهد.
10. ارتباطات در مدیریت را تعریف نموده و انواع و اصول آنرا توضیح دهد.
11. فرآیند هدایت و رهبری را تعریف کرده و شیوه‌های متفاوت آن را توضیح دهد.
12. عوامل موثر در هدایت و رهبری را نام برده و شیوه‌های متفاوت آن را توضیح دهد.
13. کنترل و نظارت و ارزشیابی را تعریف کند و انواع آن را توضیح دهد.
14. مفهوم اعتبار بخشی را توضیح دهد.
15. انواع بودجه پرستاری را تشریح نماید.
16. مدیریت خطر را تعریف نموده و اصول آنرا با ذکر مثال در اتاق‌های عمل توضیح دهد.
17. ارزیابی عملکرد حرفه ای را تشریح نماید.

رویکرد آموزشی^۱:

ترکیبی^۳

حضوری

مجازی^۲

روش‌های یاددهی - یادگیری با عنایت به رویکرد آموزشی انتخاب شده:

رویکرد مجازی

- کلاس وارونه
  - یادگیری مبتنی بر بازی دیجیتال
  - یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی
  - یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
  - یادگیری اکتشافی هدایت شده
  - یادگیری مبتنی بر سناریوی متنی
  - یادگیری مبتنی بر مباحثه در فروم
- سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

رویکرد حضوری

- سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)
  - بحث در گروه‌های کوچک
  - ایفای نقش
  - یادگیری اکتشافی هدایت شده
  - یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)
  - یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
  - یادگیری مبتنی بر سناریو
  - استفاده از دانشجویان در تدریس (تدریس توسط هم‌تایان)
  - یادگیری مبتنی بر بازی
- سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

رویکرد ترکیبی

ترکیبی از روش‌های زیرمجموعه رویکردهای آموزشی مجازی و حضوری، به کار می‌رود.

لطفاً نام ببرید: یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی و سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)

---

1. Educational Approach

2. Virtual Approach

3. Blended Approach: Blended learning is an approach to education that combines online educational materials and opportunities for interaction online with traditional place-based classroom methods.

تقویم درس:

جلسه	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری / تکالیف دانشجوی	نام مدرس / مدرسان
1	آشنایی با تاریخچه علم مدیریت، آشنایی با تعاریف مختلف مدیریت از دیدگاه صاحب‌نظران و آشنایی با اصطلاحات مرتبط	سخنرانی	شرکت در بحث گروهی	دکتر نیره السادات روح الهی
2	آشنایی با مکاتب مدیریت	سخنرانی	شرکت در بحث گروهی	دکتر نیره السادات روح الهی
3	آشنایی با اصول مدیریت	سخنرانی	شرکت در بحث گروهی	دکتر نیره السادات روح الهی
4	آشنایی با وظایف مدیر	سخنرانی	شرکت در بحث گروهی	دکتر نیره السادات روح الهی
5	مدیریت اثر بخش در اتاق عمل	سخنرانی	شرکت در بحث گروهی	دکتر نیره السادات روح الهی
6	مدیریت تجهیزات و مفهوم اعتبار بخشی	سخنرانی	شرکت در بحث گروهی	دکتر نیره السادات روح الهی
7	آشنایی با مدیریت تغییر	سخنرانی	شرکت در بحث گروهی	دکتر رجبی
8	مدیریت تعارض و نحوه برخورد با پرسنل مشکل دار	سخنرانی	شرکت در بحث گروهی	دکتر نیره السادات روح الهی
9	آشنایی با اصل ارتباطات در مدیریت	سخنرانی	شرکت در بحث گروهی	دکتر نیره السادات روح الهی
10	آشنایی با اصول هدایت کردن، رهبری، انگیزش	سخنرانی	شرکت در بحث گروهی	دکتر نیره السادات روح الهی
11	آشنایی با مراحل تامین نیروی انسانی و بهسازی نیروی انسانی	سخنرانی	شرکت در بحث گروهی	دکتر نیره السادات روح الهی
12	آشنایی با اصول بودجه بندی و اهمیت آن در مدیریت پرستاری	سخنرانی	شرکت در بحث گروهی	دکتر نیره السادات روح الهی
13	آشنایی با اصول کنترل، نظارت و ارزشیابی	سخنرانی	شرکت در بحث گروهی	دکتر نیره السادات روح الهی
14	مدیریت ایمنی در اتاق عمل	سخنرانی	شرکت در بحث گروهی	دکتر نیره السادات روح الهی
15	آشنایی با مدیریت خطر و بحران	سخنرانی	شرکت در بحث گروهی	دکتر نیره السادات روح الهی
16	مدیریت کیفیت در اتاق عمل	سخنرانی	شرکت در بحث گروهی	دکتر نیره السادات روح الهی
17	ارزیابی عملکرد حرفه ای	سخنرانی	شرکت در بحث گروهی	دکتر نیره السادات روح الهی

وظایف و انتظارات از دانشجوی:

منظور وظایف عمومی دانشجو در طول دوره است. وظایف و انتظاراتی نظیر حضور منظم در کلاس درس، انجام تکالیف در موعد مقرر، مطالعه منابع معرفی شده و مشارکت فعال در برنامه‌های کلاس^۱: حضور منظم در کلاس درس و مشارکت فعال در برنامه‌های کلاس

روش ارزیابی دانشجو:

- ذکر نوع ارزیابی (تکوینی/تراکمی)^۲: ارزیابی تراکمی (پایانی)
- ذکر روش ارزیابی دانشجو: آزمون کتبی پایان دوره به صورت سوالات تستی الکترونیک
- ذکر سهم ارزشیابی هر روش در نمره نهایی دانشجو: حضور فعال در کلاس ۱۰ درصد و آزمون کتبی پایان دوره 90 درصد

✓ ارزیابی تکوینی (سازنده)^۳: ارزیابی دانشجو در طول دوره آموزشی با ذکر فعالیت‌هایی که دانشجو به طور مستقل یا با راهنمایی استاد انجام می‌دهد. این نوع ارزیابی می‌تواند صرفاً با هدف ارایه بازخورد اصلاحی و رفع نقاط ضعف و تقویت نقاط قوت دانشجو صورت پذیرفته و یا با اختصاص سهمی از ارزیابی به آن، در نمره دانشجو تأثیرگذار باشد و یا به منظور تحقق هر دو هدف، از آن استفاده شود.

نظیر: انجام پروژه‌های مختلف، آزمون‌های تشخیصی ادواری، آزمون میان ترم مانند کاربرگ‌های کلاسی و آزمونک (کوئیز) های کلاسی

✓ ارزیابی تراکمی (پایانی)^۴: ارزیابی دانشجو در پایان دوره است که برای مثال می‌تواند شامل موارد زیر باشد:

- آزمون‌های کتبی، شفاهی و یا عملی با ذکر انواع آزمون‌ها برای مثال آزمون‌های کتبی شامل آزمون‌های کتبی بسته پاسخ اعم از «چندگزینه‌ای»، «جورکردنی گسترده»، «درست- نادرست» و آزمون‌های کتبی باز پاسخ اعم از تشریحی و کوتاه پاسخ، آزمون‌های استدلالی نظیر آزمون ویژگی‌های کلیدی، سناریونویسی با ساختن فرضیه و .... آزمون‌های عملی که برای

1. این وظایف مصادیقی از وظایف عمومی هستند و می‌توانند در همه انواع دوره‌های آموزشی اعم از حضوری و مجازی، لحاظ گردند.
2. در رویکرد آموزشی مجازی، سهم ارزیابی تکوینی بیش از سهم ارزیابی تراکمی باشد.

مثال می‌تواند شامل انواع آزمون‌های ساختارمند عینی نظیر OSCE¹، OSLE² و ... و یا ارزیابی مبتنی بر محل کار^۳ با استفاده از ابزارهایی نظیر DOPS^۴، لاگ‌بوک^۵، کارپوشه (پورت فولیو)^۶، ارزیابی 360 درجه^۷ و ..... باشد.

منابع:

منابع شامل کتاب‌های درسی، نشریه‌های تخصصی، مقاله‌ها و نشانی وبسایت‌های مرتبط می‌باشد.

الف) کتب:

ب) مقالات:

ج) اسلایدهای ارائه شده توسط استاد

د) منابع برای مطالعه بیشتر:

-
1. Objective Structured Clinical Examination
  2. Objective Structured Laboratory Examination
  3. Workplace Based Assessment

4. مشاهده مستقیم مهارت‌های بالینی Direct Observation of Procedural Skills: روشی است که به طور ویژه، برای ارزیابی مهارت‌های عملی (پروسیجرها) طراحی شده است. در این روش فراگیر در حین انجام پروسیجر، مورد مشاهده قرار می‌گیرد و عملکرد وی بر اساس یک چک لیست ساختارمند، ارزیابی می‌شود. با این روش، بعد از هر بار انجام آزمون، نقاط قوت و ضعف فراگیر شناسایی می‌شوند. فرایند مشاهده فراگیر در حدود ۱۵ دقیقه و ارائه بازخورد به وی حدود ۵ دقیقه به طول می‌انجامد.

5. Logbook
6. Portfolio
7. Multi Source Feedback (MSF)